

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجوی مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب و یا نرم افزار و یا آثار ویژه حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته
دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب آقای
دانشکده
مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر
و مشاوره سرکار
خانم/جناب آقای دکتر
از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب رضا الله وردی زاده دانشجوی رشته جغرافیای سیاسی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: رضا ... وردی زاده

تاریخ و امضا:

بسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع کارشناسی ارشد

اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای رضا الهویردی زاده تحت عنوان « بررسی رابطه سیستم سیاسی بسیط (تک ساخت) با همبستگی ملی » را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و پذیرش آن را برای دریافت درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

اعضای هیات داوران

نام و نام خانوادگی

رتبه علمی

۱- استاد راهنما:

دکتر محمد رضا حافظ نیا

استاد

۲- استاد مشاور:

دکتر پیروز مجتهد زاده

دانشیار

۳- استاد ناظر:

دکتر غلام حسن حیدری

استادیار

۴- استاد ناظر:

دکتر اکبر پرهیزکار

دانشیار

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی:

دکتر اکبر پرهیزکار

دانشیار

بسمه تعالی



دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته جغرافیای سیاسی

عنوان

بررسی رابطه سیستم سیاسی بسیط (تک ساخت) با همبستگی ملی

نگارنده

رضا الله وردی زاده

استاد راهنما

دکتر محمدرضا حافظ نیا

استاد مشاور

دکتر پیروز مجتهدزاده

تیر ۱۳۸۸

تقدیم بہ پدران غریب سرزمین آذربایجان و

پدرم

کہ بارفتش شور کودکی ام را با خود برد.

قدردانی و سپاس

حمد و سپاس خدایی را که تا صدایش می‌کنم پاسخم گوید و شکر او که الطاف بی‌کرانش به انجام رسیدن این دفتر را توفیق داد. نیز مراتب ارادت قلبی خود را نثار خانواده عزیزم، مخصوصاً مادر و مادربزرگم می‌نمایم، چه زبان را برای تشکر و قدردانی از این دو بزرگوار که در همه مراحل تحصیل حامی و پشتیبان من بوده‌اند قاصر می‌یابم.

بر خود لازم می‌دانم از زحمات بی‌دریغ جناب آقای دکتر محمدرضا حافظ‌نیا که زحمت راهنمایی این پژوهش را بر عهده گرفته‌اند و در تمامی مراحل، چراغ راه من بوده‌اند صمیمانه سپاسگزاری نمایم. همچنین از استاد محترم، جناب آقای دکتر پیروز مجتهدزاده که زحمت مشاوره این پژوهش را بر عهده داشتند، به خاطر مساعدت‌ها و راهنمایی‌های ارزنده‌شان سپاسگزاری می‌نمایم. کمال سپاس و تشکر را از استاد بزرگوارم خانم دکتر زهرا احمدی پور دارم که زحمت مطالعه و راهنمایی قسمت‌های از این پایان‌نامه را در طول تحصیل داشتند؛ بدون اینکه مسئولیتی نسبت به پایان‌نامه اینجانب داشته باشند. از داوران محترم جناب آقای دکتر غلام حسن حیدری و جناب آقای دکتر اکبر پرهیزکار که با وجود مشغله زیاد، زحمت نظارت و ارزیابی این تحقیق را بر عهده گرفته‌اند، تشکر می‌نمایم.

از همکاری صمیمانه دوستان فرزانه‌ام آقایان مختار نائیجی کیاکلا، عبدا... صفری، توحید جعفری، محمد موسیوند، محمد شاه جهانی، حسین نویدی نیا، یاسر کشتیبان، بهزاد قربان‌زاده، علی مطاع کلواتق، حبیب ضیغمی، هم‌کلاسی‌های عزیزم (آقایان مصطفی قادری، رضا ملاحسینی، حشمت کشاورزی و حمید مستجابی) و تمامی دوستانی که یاریگر من در انجام این پژوهش بوده‌اند و بدون هیچ چشمداشتی مرا راهنمایی نموده‌اند از صمیم قلب آرزوی سلامتی و سربلندی دارم.

چکیده

سیستم سیاسی بسیط، بر واحد بودن و عدم تقسیم قدرت سیاسی در عرصه جغرافیایی کشورها اشاره دارد. به نظر می‌رسد بین نظام سیاسی بسیط و همبستگی ملی رابطه وجود دارد. ویژگی مطلوب نظام سیاسی بسیط در جهت وحدت و همبستگی ملی، زمانی آشکار می‌شود که کشور به لحاظ انسانی و فرهنگی تقریباً یکدست باشد. این پژوهش به بررسی رابطه سیستم سیاسی بسیط با همبستگی ملی در کشور ایران پرداخته است. روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش، روش توصیفی - تحلیلی و ابزار گردآوری اطلاعات با طراحی پرسش‌نامه و با استفاده از تکنیک دلفی است. جامعه آماری تحقیق، پژوهشگران و متخصصین در رشته‌های جغرافیای سیاسی، علوم سیاسی، جامعه‌شناسی سیاسی، مدیریت دولتی می‌باشد. تعداد نمونه آماری ۷۰ نفر از متخصصین مزبور است که به شکل تصادفی انتخاب شدند. با توجه به نتایج بدست آمده، این فرضیه که سیستم سیاسی بسیط موجب تقویت همبستگی ملی می‌شود، تأیید نمی‌گردد؛ بالعکس سیستم سیاسی بسیط برای کشوری چون ایران موجب تضعیف در همبستگی ملی می‌باشد. عدم تأیید فرضیه به معنی ناکارآمد بودن سیستم سیاسی بسیط برای ایران نیست؛ بلکه تمرکز افراطی و شدید در سیستم بسیط است که همبستگی ملی را تضعیف می‌کند.

واژه‌های کلیدی: سیستم سیاسی بسیط، تمرکز، همبستگی، همبستگی ملی، ایران

فهرست مطالب

| صفحه | عنوان |
|------|---|
| ح | فهرست جداول |
| خ | فهرست نمودارها |
| د | فهرست نقشه‌ها |
| ۱ | فصل اول: مقدمه و کلیات طرح تحقیق |
| ۱-۱ | تعریف مساله |
| ۲ | ۱-۱-۱ |
| ۳ | ۲-۱-۱ هدف تحقیق |
| ۳ | ۳-۱-۱ سوال اصلی پژوهش |
| ۳ | ۴-۱-۱ فرضیه‌های پژوهش |
| ۴ | ۵-۱-۱ روش انجام تحقیق |
| ۴ | ۶-۱-۱ جنبه جدید بودن و نوآوری |
| ۴ | ۷-۱-۱ تعریف متغیرهای اصلی تحقیق |
| ۱۲ | فصل دوم: ادبیات و مباحث نظری تحقیق |
| ۱۳ | ۱-۲-۱ تعریف واژه‌ها و مفاهیم |
| ۳۴ | ۱-۱-۲-۱-۱ کشور |
| ۱۵ | ۱-۱-۲-۱-۱-۱ سرزمین |
| ۱۵ | ۱-۱-۲-۱-۲-۱ ملت |
| ۱۸ | ۱-۱-۲-۱-۲-۱-۱ نظر تحلیلی |
| ۱۹ | ۱-۱-۲-۱-۲-۱-۳ حکومت |
| ۲۱ | ۱-۱-۲-۲-۱ سیستم |
| ۲۲ | ۱-۱-۲-۱-۲-۱-۲ سیستم سیاسی |
| ۲۲ | ۱-۱-۲-۲-۱-۲-۲ نظام سیاسی بسیط (تک ساخت) |

- ۲۳.....۲-۱-۳- نظام سیاسی فدرال
- ۲۴.....۲-۱-۴- نظام سیاسی ناحیه‌ای
- ۲۶.....۲-۱-۳- همبستگی ملی
- ۲۶.....۲-۲- نظام سیاسی بسیط
- ۲۷.....۲-۲-۱- ویژگی نظام سیاسی بسیط
- ۲۸.....۲-۲-۲- عوامل شکل‌گیری نظام سیاسی بسیط
- ۲۸.....۲-۲-۳- انواع نظام سیاسی بسیط
- ۲۹.....۲-۲-۴- عدم تمرکز و انواع آن
- ۳۱.....۲-۳- نظریه‌های موضوع پژوهش
- ۳۱.....۲-۳-۱- نظام سیاسی بسیط و همبستگی ملی
- ۳۴.....۲-۳-۲- همبستگی ملی در حوزه جغرافیای سیاسی
- ۳۴.....۲-۳-۱- علت وجودی
- ۳۶.....۲-۳-۲- ژان گاتمن
- ۳۷.....۲-۳-۳- هارتشورن
- ۳۸.....۲-۳-۳- همبستگی ملی در حوزه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل
- ۳۹.....۲-۳-۳-۱- توسعه و همبستگی ملی
- ۴۳.....۲-۳-۳-۱-۱- کارل دوپیچ «توسعه و یکپارچگی ملی»
- ۴۴.....۲-۳-۳-۲- نقش کاربردی نظریه کارل دوپیچ در قلمرو رشته جغرافیای سیاسی
- ۴۵.....۲-۳-۴- اقتصاد سیاسی و منازعات قومی
- ۴۵.....۲-۳-۴-۱- گزینش عقلانی
- ۴۵.....۲-۳-۴-۲- استعمار داخلی
- ۴۶.....۲-۳-۴-۳- مرکز - پیرامون (نظام جهانی)
- ۴۶.....۲-۳-۴-۴- توسعه ناموزون و نابرابری‌های منطقه‌ای

- ۴۶-۳-۲-۵- رقابت بر سر منابع.....
- ۴۷-۳-۲-۵- روان شناسی و منازعات قومی.....
- ۴۷-۳-۲-۱- محرومیت نسبی.....
- ۴۷-۳-۲-۲- کاهش قدرت نسبی.....
- ۴۸-۳-۲-۶- همبستگی اجتماعی و ملی در حوزه جامعه شناسی.....
- ۴۹-۳-۲-۱-۶- همبستگی اجتماعی در رهیافت جامعه شناسی کارکردگرا.....
- ۵۰-۳-۲-۱-۶-۱- امیل دورکیم «تقسیم کار اجتماعی».....
- ۵۱-۳-۲-۱-۶-۱-۱- همبستگی مکانیکی.....
- ۵۲-۳-۲-۱-۶-۱-۲- همبستگی ارگانیکی.....
- ۵۴-۳-۲-۱-۶-۳- نقش کاربردی نظریه دورکیم در قلمرو رشته جغرافیای سیاسی.....
- ۵۵-۳-۲-۱-۶-۲- تالکوت پارسونز «حالت تعادلی».....
- ۵۷-۳-۲-۱-۶-۳- رابرت مرتن «بیگانگی اجتماعی».....
- ۵۸-۳-۲-۶-۲- نظر تحلیلی.....
- ۶۱- فصل سوم: محیط شناسی تحقیق.....
- ۶۲-۳-۱- مقدمه.....
- ۶۲-۳-۲- ویژگی‌های جغرافیایی و قومی ایران.....
- ۶۶-۳-۳- ساختار نظام سیاسی و مدیریت سیاسی فضا در ایران.....
- ۶۶-۳-۳-۱- ساختار نظام سیاسی- اداری ایران قبل از دوره نهضت مشروطیت (۱۲۸۵ ه.ش).....
- ۷۰-۳-۳-۲- ساختار نظام سیاسی- اداری ایران بعد از دوره نهضت مشروطیت (۱۲۸۵-۱۳۰۴).....
- ۷۵-۳-۳-۳- سلطنت رضا شاه، آغاز دوره تمرکزگرایی نوین (۱۳۲۰-۱۳۰۴).....
- ۷۷-۳-۳-۴- نوزایی مشروطه، احیای تمرکززدایی (۱۳۲۰-۱۳۳۲).....
- ۸۰-۳-۳-۵- ادامه روند تمرکزگرایی (۱۳۳۲-۱۳۵۷).....
- ۸۱-۳-۳-۶- الگوی توزیع فضایی قدرت در نظام جمهوری اسلامی ایران.....

- ۸۷-۳-۳-۷ عوامل شکل گیری نظام سیاسی بسیط در ایران.....
- ۹۰-۳-۴-۴ تمرکزگرایی و همبستگی ملی در ایران.....
- ۹۰-۳-۴-۱ مشارکت مردم در اداره امور کشور.....
- ۹۱-۳-۴-۲ مشارکت اقوام در اداره امور کشور و استفاده از اقوام در قدرت سیاسی.....
- ۹۳-۳-۴-۳ سازمان یابی احزاب از قومیت‌های مختلف.....
- ۹۳-۳-۴-۴ عدالت سرزمینی یا جغرافیایی در توزیع منابع.....
- ۹۴-۳-۴-۵ استفاده از استعدادهای اقتصادی منطقه (تقسیم کار در حوزه اقتصادی).....
- ۹۹-۳-۴-۶ تعامل و روابط اقتصادی مناطق جغرافیایی در سطح ملی.....
- ۱۰۰-۳-۴-۷ گسترش شبکه ارتباطی در کشور.....
- ۱۰۰-۳-۴-۸ توجه به ارزش‌ها و هنجارهای قومی از سوی نهادهای ملی (امنیت اجتماعی).....
- ۱۰۲-۳-۴-۹ ارتباط فرهنگی اقوام با یکدیگر و آشنایی اقوام با فرهنگ مناطق دیگر.....
- ۱۰۴-۳-۴-۱۰ استفاده از نمادها و آئین‌های مشترک ملی (بین اقوام).....
- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و استنتاج..... ۱۰۵**
- ۱۰۶-۴-۱ توصیف متغیرهای تحقیق.....
- ۱۰۶-۴-۱-۱ توصیف متغیرهای زمینه‌ای سن و جنس.....
- ۱۰۷-۴-۱-۲ توصیف متغیرهای زمینه‌ای سطح تحصیلات و رشته تحصیلی.....
- ۱۰۷-۴-۲ توصیف متغیر مستقل و وابسته.....
- ۱۰۹-۴-۳ آزمون و تحلیل سوال‌های پژوهش.....
- ۱۰۹-۴-۳-۱ آزمون سوال اول.....
- ۱۱۰-۴-۳-۲ آزمون سوال دوم.....
- ۱۱۰-۴-۳-۳ آزمون سوال سوم.....
- ۱۱۰-۴-۳-۴ آزمون سوال چهارم.....
- ۱۱۰-۴-۳-۵ آزمون سوال پنجم.....

- ۱۱۰..... ۴-۳-۶- آزمون سوال ششم
- ۱۱۱..... ۴-۳-۷- آزمون سوال هفتم
- ۱۱۱..... ۴-۳-۸- آزمون سوال هشتم
- ۱۱۱..... ۴-۳-۹- آزمون سوال نهم
- ۱۱۱..... ۴-۳-۱۰- آزمون سوال دهم
- ۱۱۲..... ۴-۳-۱۱- آزمون سوال یازدهم
- ۱۱۲..... ۴-۳-۱۲- آزمون سوال دوازدهم
- ۱۱۲..... ۴-۳-۱۳- آزمون سوال سیزدهم
- ۱۱۲..... ۴-۵- آزمون فرضیه های پژوهش
- ۱۱۲..... ۴-۵-۱- آزمون فرضیه اول
- ۱۱۳..... ۴-۵-۲- آزمون فرضیه دوم
- ۱۱۴..... ۴-۶- نتیجه گیری
- ۱۱۵..... ۴-۷- پیشنهاد
- ۱۱۷..... منابع فارسی
- ۱۲۶..... منابع انگلیسی
- ۱۲۸..... ضمائم
- ۱۲۹..... پرسشنامه فارسی
- ۱۳۱..... چکیده انگلیسی

فهرست جداول

| صفحه | عنوان |
|----------|---|
| ۱۰۸..... | جدول ۴-۱- توزیع فراوانی نسبی سوال‌های پژوهش..... |
| ۱۰۹..... | جدول ۴-۲- نتایج حاصل از آزمون سوال‌های پژوهش (...). |
| ۱۱۳..... | جدول ۴-۳- میانگین سوال‌های پژوهش در مجموع |
| ۱۱۳..... | جدول ۴-۴- آزمون تک نمونه‌ای |

فهرست نمودارها

| عنوان | صفحه |
|---|------|
| نمودار ۱-۲- سه عنصر بنیادی تشکیل دهنده کشور..... | ۱۴ |
| نمودار ۲-۲- ساختار حکومت‌های جدید..... | ۳۳ |
| نمودار ۳-۲- مدل نظری تحقیق..... | ۶۰ |
| نمودار ۱-۳- ساختار حکومت متمرکز کامل..... | ۸۲ |
| نمودار ۲-۳- کاربرد نظریه کنش ارتباطی هابرماس با توجه به موضوع مورد تحقیق..... | ۱۰۳ |
| نمودار ۱-۴- درصد و توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سن..... | ۱۰۶ |
| نمودار ۲-۴- درصد و توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی..... | ۱۰۷ |

فهرست نقشه‌ها

| صفحه | عنوان |
|------|---|
| ۶۵ | پراکنش فضایی اقوام در ایران و ارتباط آن با فضاهای پیرامونی..... |

فصل اول

مقدمه و کلیات طرح تحقیق

۱-۱- تعریف مساله

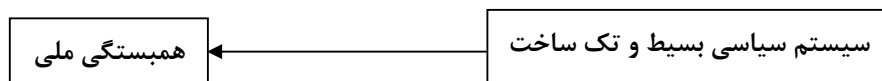
دولت‌ها بر حسب ظاهر به سه دسته تک ساخت (بسیط)، فدرال و ناحیه‌ای تقسیم می‌شوند. با توجه به اینکه موضوع پژوهش در مورد سیستم بسیط حکومتی در ایران است، لذا الگوهای فدرال و ناحیه‌ای از موضوع پژوهش خارج هستند. در نظام حکومتی بسیط، دولت مرکزی تمام مدیریت‌های محلی را تحت نظارت دارد و میزان قدرت آنها را تعیین می‌کند؛ حتی ممکن است در برخی موارد بطور موقت نقش مدیریت محلی را هم به عهده گیرد. دولت مرکزی می‌تواند تصمیم‌های خود را بر تمام واحدهای محلی تحمیل کند، بدون توجه به اینکه این تصمیم‌ها مورد احترام و پذیرش مردم آن نواحی باشد. در موارد ضروری و هنگام بحران‌های ملی، دولت مرکزی می‌تواند با کسب قدرت بیشتر وارد عمل شده، بحران را برطرف سازد و برعکس، در دوران آرامش، مسئولیت‌های بیشتری به واحدهای محلی بدهد (میرحیدر، ۱۳۸۵: ۱۴۸).

همبستگی، وفاق و وحدت مفاهیمی هستند که امروزه مورد توجه بسیاری از دولت‌ها، خصوصا دولت ایران قرار گرفته است و اوضاع پیچیده کنونی از حیث ملی و بین‌المللی یکی از عوامل اصلی آن است. سیستم بسیط حکومتی - به لحاظ نظری - در کشورهایی که از ملت همگون و یکدست و از تفاوت‌های جغرافیایی کمتری برخوردار است، کارایی بیشتری دارد. کشور ایران با داشتن سیستم سیاسی بسیط و متمرکز که از تنوع قومی، مذهبی و جغرافیایی برخوردار است، نیاز به همبستگی ملی بیشتر احساس می‌شود. در تعریف ساختار حکومتی کشورها مهمترین مساله - ای که مورد توجه واقع می‌شود، این است که آیا سیستم حکومتی موجود، قابلیت حفظ و تعمیق همبستگی ملی و در نتیجه بقاء کشور را دارد؟ زمانی که همبستگی ملی را در قالب نظریات جغرافیدانان و رشته‌های دیگر علوم انسانی تعریف می‌کنیم، توجه به این نکته حائز اهمیت است که همبستگی ملی در جامعه چند قومی ایران زمانی بقاء و تداوم می‌یابد که بین اقوام کشور و حکومت مرکزی از یک سو و اقوام با همدیگر، ارتباط و تعامل مثبتی باشد. بنابراین بایستی اقوام در زمینه حقوق شهروندی دارای حقوق مشترک و برابری باشند. این حقوق شهروندی تمام

ابعاد سیاسی، اقتصادی و فرهنگی زندگی اجتماعی را شامل می‌شود. با توجه به تنوع قومی کشور، حفظ و تداوم وحدت ملی یک نیاز ضروری برای بقاء کشور است. با در نظر داشتن مطالب مزبور در این پژوهش به بررسی رابطه بین سیستم حکومتی بسیط با همبستگی ملی پرداخته شده است.

متغیر وابسته و تاثیر پذیر

متغیر مستقل و تاثیر گذار



۱-۲- هدف تحقیق

هدف از نگارش این پایان‌نامه بررسی رابطه بین سیستم سیاسی بسیط با همبستگی ملی و تاثیری است که همبستگی ملی از سیستم حکومتی بسیط می‌گیرد.

۱-۳- سوال اصلی پژوهش

این تحقیق به دنبال یافتن پاسخی به این سوال اصلی می‌باشد که: چه رابطه‌ای بین سیستم سیاسی بسیط با همبستگی ملی وجود دارد؟

سوال‌های فرعی پژوهش

۱- آیا بین سیستم حکومتی بسیط و همبستگی ملی رابطه وجود دارد؟

۲- سیستم حکومتی بسیط چه تاثیری بر همبستگی ملی دارد؟

۱-۴- فرضیه‌های پژوهش

فرضیه‌های اساسی در این تحقیق عبارت است از:

۱- بین سیستم سیاسی بسیط و همبستگی ملی رابطه معناداری وجود دارد.

۲- سیستم سیاسی بسیط موجب تقویت همبستگی ملی می‌شود.

۱-۵- روش انجام تحقیق

روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش، روش توصیفی - تحلیلی* و ابزار گردآوری اطلاعات با طراحی پرسش‌نامه و با استفاده از روش دلفی** می‌باشد. جامعه آماری تحقیق، پژوهشگران و متخصصین در رشته‌های جغرافیای سیاسی، علوم سیاسی، جامعه‌شناسی سیاسی و مدیریت دولتی می‌باشد؛ تعداد نمونه آماری ۷۰ نفر از متخصصین مزبور است، که به شکل تصادفی انتخاب شدند.

۱-۶- جنبه جدید بودن و نوآوری

در مورد نحوه تکوین و تکامل، نارسایی‌ها، مشکلات و فواید سیستم سیاسی بسیط، تحقیقات و مطالعات زیادی در جغرافیای سیاسی و رشته‌های مختلف علوم انسانی انجام گرفته است. اما بررسی رابطه سیستم سیاسی بسیط با همبستگی ملی در کشور ایران که از تنوع قومی، مذهبی و جغرافیایی برخوردار است، موضوع جدیدی می‌باشد. گفتنی است که ویژگی مطلوب نظام سیاسی بسیط در مورد همبستگی ملی، زمانی آشکار می‌باشد که کشور به لحاظ جغرافیایی و انسانی از تجانس و وحدت مطلوبی برخوردار بوده و ویژگی‌های نظری (جغرافیایی - سرزمینی)، نظام سیاسی بسیط را داشته باشد. با این حال کشور ایران با دارا بودن نظام سیاسی بسیط، از ویژگی همگونی و تجانس جغرافیایی و فرهنگی برخوردار نمی‌باشد.

۱-۷- تعریف متغیرهای اصلی تحقیق

الف - همبستگی ملی^۱

همبستگی ملی به ایجاد پیوند بین تمامی ساکنین یک کشور اشاره دارد؛ این مفهوم در ذات خود تکثر و تنوع فرهنگی را به رسمیت می‌شناسد. در مقابل منظور از یکپارچگی ملی، یکسان‌سازی یا «مشابه‌سازی قومی» می‌باشد. وجه تمایز میان مشابه‌سازی قومی و همبستگی ملی در پذیرش تکثر و تنوع فرهنگی، رواداری تنوعات فرهنگی و ارتقاء وحدت ملی نهفته است. با توجه به ارتباط مفهومی واژه‌هایی چون همبستگی، یکپارچگی، وحدت و اتحاد با یکدیگر و بین رشته‌ای بودن موضوع همبستگی ملی، در تحقیق مزبور سعی شده است، برای درک مفهوم

* برای اطلاع بیشتر ر.ک (محمد رضا حافظ نیا، ۱۳۸۷: ۵۸-۶۲).

** برای اطلاع بیشتر ر.ک (فرامرزی رفیع پور، ۱۳۸۲: ۴۵-۴۷).

^۱ National Unity